

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 22-08-2020 r.

Adam Bodnar

II.510.474.2020

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
ePUAP

Wielce Szanowny Panie Ministrze!

W moim zainteresowaniu pozostaje kwestia prawidłowego oznaczenia terminów przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

Wątpliwości w tym zakresie pojawiły się na gruncie kolejnej wersji tzw. „tarczy antykryzysowej”, tj. ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r., poz. 875). Ustawa ta weszła w życie w dniu 16 maja 2020 r.

Przepis art. 15zwr ust. 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568 i 695) miał następujące brzmienie: „w okresie, o którym mowa w ust. 1, nie biegnie przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia”.

Z kolei art. 68 ust. 5 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 stanowi, że „z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczyna się bieg przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa,

przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia”. Jednocześnie, art. 46 pkt 20 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. uchylił w całości art. 15zrz ustawy z dnia 2 marca 2020 r.

W związku z powyższym, zachodzi wątpliwość co do prawidłowości użytej terminologii dotyczącej tego, czy bieg przedawnienia wznawia się, czy też rozpoczyna od nowa. Samo uchylenie art. 15zrz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. wywołałoby bowiem skutek w postaci wznowienia biegu terminów przedawnienia (jako że odpadałby podstawa prawna ich zawieszenia). Wprowadzenie dodatkowo normy wyrażonej w art. 68 ust. 5 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. przy jednoczesnym użyciu w niej sformułowania „rozpoczynają bieg”, zamiast „wznawia się bieg” (lub podobnego), prowadzić może do konstatacji, że intencją ustawodawcy jest, aby terminy te biegły od nowa.

Choć co do zasady przedłużenie terminów przedawnienia jest dopuszczalne, pod warunkiem że pierwotny ich okres jeszcze nie upłynął, to nie istnieją żadne rozsądne przesłanki przemawiające za tym, aby po okresie zawieszenia biegu tych terminów związanych z sytuacją epidemiczną pomiędzy marcem i majem 2020 r., miały one biec od nowa, a nie od punktu, w którym zostały zawieszane.

Mając na uwadze prawidłowość legislacyjną i uniknięcie wątpliwości przy stosowaniu ww. przepisów, zasadne byłoby zamiast tego określenie, że z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 maja 2020 r. bieg przedawnienia wznawia się, nie zaś rozpoczyna, z jednoczesnym powołaniem się na treść art. 15zrz ust. 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r.

Mając na względzie wskazane brzmienie przepisu i wątpliwości z nim związane, a także fakt, że ustawa z dnia 14 maja 2020 r. weszła już w życie, zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie odpowiednich działań legislacyjnych zmierzających do usunięcia zasygnalizowanej niejasności prawnej oraz o poinformowanie mnie o ich wyniku.

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/